

Hvad sker der i kirken

PRÆDIKANTLISTEN

Alle gudstjenester begynder kl. 10.30, medmindre andet er angivet.

MARTS

Søndag den 15.
Søndag den 22.
Søndag den 29.

Mikkel Wold
Susanne Freddin Skovhus
Mikkel Wold

APRIL

Søndag den 5.
Palmesøndag
Skærtorsdag kl. 19.30
Langfredag.
Søndag den 12. Påskedag
2. påskedag
Søndag den 19.
Søndag den 26. Konfirmation

Susanne Freddin Skovhus
Mikkel Wold
Liturgisk gudstjeneste
Mikkel Wold
Mikkel Wold
Mikkel Wold
Mikkel Wold

MAJ

Søndag den 3.
Søndag den 10.
Søndag den 17.
Søndag den 24.
Søndag den 31. Pinsedag

Bjarne Lenau Henriksen
Mikkel Wold
Bjarne Lenau Henriksen
Mikkel Wold
Mikkel Wold

JUNI

2. pinsedag
Søndag den 7.
Søndag den 14.
Søndag den 21.
Søndag den 28.

Bjarne Lenau Henriksen
Anna Vind
Mikkel Wold
Susanne Freddin Skovhus
Mikkel Wold

JULI

Søndag den 5.
Søndag den 12.
Søndag den 19.
Søndag den 26.

Bjarne Lenau Henriksen
Se dagspressen
Se dagspressen
Se dagspressen

AUGUST

Søndag den 2.
Søndag den 9
Søndag den 16.
Søndag den 23.
Søndag den 30.

Mikkel Wold
Mikkel Wold
Mikkel Wold
Mikkel Wold
Se dagspressen

MØDER OG FOREDRAG

TORSDAG DEN 19. MARTS KL. 19.30

Lektor Benny Grey Schuster:
"Påskelatteren"

BESÆTTELSE OG BEFRIELSE. To aftener i samarbejde mellem Sankt Pauls Kirke og Marmorkirken.

TORSDAG DEN 23.4. KL. 18-20 i Marmorkirken:
Tidl. undervisningsdirektør, præst og forfatter Asger Baunsbak-Jensen: *Krig og fred – og hvad så?*

ONSDAG DEN 6.5. KL. 18-20 i Sankt Pauls Kirke:
Redaktør, historiker og radiovært Christoffer Emil Bruun: *En dans på æggeskaller.*

TORSDAG DEN 28. MAJ KL. 19.30
Sangaften med tidl. højskolelærer og menighedsrådets formand Viggo Nørgaard Nielsen. Endvidere medvirker violinist Christian Balslev og organist Jens Kaas.

TORSDAG DEN 4. JUNI KL. 19.30
prof. em. Eberhard Harbsmeier
Tror barnet på Gud? Synet på dåben før og nu.

KONCERTER

SØNDAG DEN 5. APRIL KL. 16.00
Det Unge Vokalensemble
Nyere kormusik.
Gratis adgang.

MORGENSANG TORSDAGE KL. 8.15-8.30
7.5., 14.5., 28.5., 4.6. og 11.6.
Kom forbi kirken til en kop kaffe eller te + to-tre sange fra højskolesangbogen, inden du går på arbejde.

Kirkebladet redigeres af præsten · Layout, illustrationer og foto: www.lindbjerggrafik.dk · Tryk: Degn Grafisk

Nyt fra FREDERIKS KIRKE

MARTS – JULI 2020

ADRESSER OG TRÆFFETIDER

FREDERIKS KIRKE, Marmorkirken
Frederiksgade 4, 1265 København K
Kirken er åben mandag-torsdag samt
lørdag 10-17, fredag og søndag 12-17
HJEMMESIDE: marmorkirken.dk

PRÆST
Sognepræst Mikkel Wold

Mikkel Wold træffes telefonisk mandag,
torsdag og fredag mellem 8 og 9 samt
torsdag tillige mellem 17.30 til 18.15
på 33 15 37 63 for aftaler om kirkelige
handling og samtaler.
Mail: mikkel-wold@marmorkirken.dk
Privat 33 12 00 12

Ulønnet hjælpepræst: Anna Vind

KORDEGNEKONTORET
(fælles kontor for Garnison, Kastel
og Marmorkirken)
Sct. Annæ Plads 4, 1250 København K
Kordegnekontoret er åbent ma-to 9-13,
to tillige 16-18, fre 9-12. Tlf. 33 91 27 06
KORDEGN: Sahra Louise Lindeberg,
sll@km.dk.
KORDEGN: Kim Kornig Frisenette,
kfr@km.dk

ORGANIST:
Jens Kaas træffes alle hverdage 8-9
på tlf. 26 29 18 83

KIRKETJENERE:
Niels Almar
Anna Jørgensen
Dorthe Kathinka Rasmussen (deltid)
Træffetid i kirken ma-to mellem 11 og 12
på 33 15 01 44

MENIGHEDSRÅDETS FORMAND:
Viggo Nørgaard Nielsen
viggon1@hotmail.com

KIRKEBLADET
redigeres af sognepræst Mikkel Wold

INDHOLD

Side 2 Nyt i noter

Side 3 Møder

Side 4 Koncerter

Side 5 Korn

Side 6-7 Verden kan ændres

Side 8 Hvad sker der i kirken

Nyt i noter

NY KIRKETJENER

Fra 1.2. har Marmorkirken fået ny
kirketjener. Blandt over 120 ansø-
gere valgte menighedsrådet Dorthe
Kathinka Rasmussen som ny deltids-
ansat kirketjener. Dorthe Kathinka
har en baggrund som billedkunstner
og vil fremover også indgå i teamet
af kirketjenere ved Marmorkirken.
Vi er meget glade for at kunne byde
hende velkommen her.

UGENTLIG MORGENSANG

bliver genoptaget her til foråret. Nu
da metroen er færdig, kan vi igen få
rimelig ro i lokalerne, så derfor vil
der i en periode fra midt maj til midt
juni være morgensang hver torsdag
fra kl. 08.15 til 08.30 i kirkens sakri-
sti. Vi sørger for at stille kaffe frem,
der vil være tre sange fra højskole-
sangbogen med en kort introduk-
tion til hver af sangene. Organist og
præst sørger for musik og introduk-
tion, og folk vil kunne nå på arbejde,
da vi slutter efter et kvarter.
Første gang torsdag den 7. maj,
derefter den 14. og 28. maj samt 4.
og 11. Juni.

ARBEJDET

med at få fjernet de gamle højtalere
i kirkens bænke er nu afsluttet, og
hullerne lappet og malet. De to nye
højtalere, som nu udgør kirkens
eneste højtalere, er placeret meget
diskret ved siden af alterpartiet,
faktisk skal man lede noget for at
finde de ca. fire meter høje tingester,
som farvemæssigt glider fint ind
med væggen. Vi håber, alle er glade
for det nye lydanlæg, men vil fortsat
gerne høre fra dem, der måtte have

problemer med at høre. Marmor-
kirkens akustik er ikke nem, men
vi mener med dette anlæg at have
fundet den hidtil bedste løsning på,
hvordan man skaffer god lydengi-
velse i rummet.

DER ER VALG

til menighedsrådet i november.
Forinden er der tirsdag den 12. maj
et orienteringsmøde og et menig-
hedsmøde, hvor der orienteres om
menighedsrådets arbejde og om det
kommende valg. Mødet afholdes i
kirkens sakristi fra kl. 19.30.

TURISTER

er der som bekendt en del af i
gadebilledet efterhånden. Med
kirkens placering tæt op ad Amali-
enborg er det oplagt, at kirken hvert
år besøges af mange. Ca. 700.000
blev det til i 2019, og det er endda
uden at medregne kirkegængere ved
gudstjenester, koncertdeltagere og
andre deltagere ved særlige arran-
gementer. Det sætter sit præg på
oplevelsen af rummet, men generelt
oplever vi, at turisterne er gode til at
vise hensyn og ikke mindst respek-
tere den stilhed, vi ønsker, der skal
være i rummet. Man fristes endda til
at hævde, at de klarer netop den del
bedre end de indfødte!

DER KOMMER SNART

nye hynder på bænkerne. Det er
tiltrængt, for de nuværende er slidt
næsten helt ned, nu går det så mod
bedre tider.

Møder

TORS DAG DEN 19. MARTS KL. 19.30

Lektor Benny Grey Schuster:
“PÅSKELATTEREN”

Må man le i kirken? Spørgsmålet er mindst lige så
gammelt som en længst glemt sydtysk tradition for at
bringe menigheden til højlydt latter påskemorgen.
I 1518 udkom et skrift af Basels senere reformator,
Johannes Oecolampadius, hvori fænomenet påske-
latter for første gang beskrives – og kraftigt kritiseres.
Benny Schuster er lektor ved Folkekirkens Uddan-
nelses- og Videnscenter og udgav i 2018 den anmel-
derroste bog Påskelatteren.

BESÆTTELSE OG BEFRIELSE. To aftener i sam-
arbejde mellem Sankt Pauls Kirke og Marmorkirken.

2020 er året, hvor vi både mindes besættelsen 1940 og
fejrer befrielsen 1945. Vi har bedt en yngre og en ældre
med god forstand på både historie og samfund om at
komme hver sin aften og give et bud på, hvilke tanker
de gør sig i anledning af de to mærkedage. Ikke blot
som tilbageblik, men også med blikket frem mod de
udfordringer, vi står overfor nu, og som måske ligner
noget fra dengang?

TORS DAG DEN 23.4. KL. 18-20 i Marmorkirken:

Tidl. undervisningsdirektør, præst og forfatter Asger
Baunsbak-Jensen: Krig og fred – og hvad så?

ONSDAG DEN 6.5. KL. 18-20 i Sankt Pauls Kirke:

Redaktør, historiker og radiovært Christoffer Emil
Bruun: En dans på æggeskaller. Det ideologiske ratio-
nale og demokratiske mandat bag samarbejdspolitik-
ken var solidt. Men det er ikke nemt at styre efter sit
moralske kompas, når en overmagt truer. Det gælder
dengang som nu, og derfor er konflikten mellem det
ideale og det pragmatiske en følgesvend i mødet mel-
lem demokrati og totalitarisme.

TORS DAG DEN 28. MAJ KL. 19.30

Sangaften med tidl. højskolelærer og menighedsrådets
formand Viggo Nørgaard Nielsen. Endvidere medvir-
ker violinist Christian Balslev og organist Jens Kaas.

Vi synger fra højskolesangbogen, og både forårssange,
befrielse og Sønderjylland vil være temaer, der indgår
i aftenens forløb. Der vil undervejs være et mindre
trakte ment.

TORS DAG DEN 4. JUNI KL. 19.30

prof. em. Eberhard Harbsmeier
Tror barnet på Gud? Synet på dåben før og nu.

Vi døber de små børn, men de tror da ikke på noget?
Så hvorfor har man ikke kun voksendåb, så folk ved,
hvad de svarer ja til?
Eberhard Harbsmeier er tidl. rektor for Folkekirkens
Uddannelses- og Videnscenter.

Morgensang og kormusik

MORGENSANG

TORS DAG D. 7.5. KL. 8.15-8.30
TORS DAG D. 14.5. KL. 8.15-8.30
TORS DAG D. 28.5. KL. 8.15-8.30
TORS DAG D. 4.6. KL. 8.15-8.30
TORS DAG D. 11.6. KL. 8.15-8.30

Vi prøver at genoplive en tradition fra før metrobyggeriet gjorde det umuligt: Morgensang i maj og nu også lidt ind i juni.

Så kom forbi kirken til en kop kaffe eller te + to-tre sange fra højskolesangbogen, inden du går på arbejde.

SØNDAG DEN 5. APRIL KL. 16.00

Det Unge Vokalensemble (dirigent Poul Emborg)
Nyere kormusik.

Gratis adgang.

Korn

“Vi skal gøre os klart, at også du og jeg har den frygtelige magt til at være helvede for andre mennesker.”

*Mogens Hvidt,
præsident for Højesteret*

“Lige så rigtigt som det er at sige, at den rette bod består i at forlade den onde vej og slå ind på den gode, lige så forkert er det, der som man siger det i den mening og med den tilføjelse, at angeren er unødvendig og blot spildt ulejlighed.”

*Morten Pontoppidan,
dansk teolog*

“Bøn uden studium ville være tomt. Studium uden bøn ville være blind.”

*Karl Barth,
svejtsisk teolog*

“Angående fadderskab: i gamle bøger spiller fadderne ofte en særlig rolle i et barns liv. Opvoksede børn har dog ofte ønske om at finde forståelse, venlighed og råd hos andre voksne - foruden hos forældrene. Det er fadderne, som forældrene har henvist deres barn til i sådanne situationer. Fadderen har ret til at give et godt råd, mens forældrene befaler.”

*Bonhoeffer,
tysk teolog*

“Barnedåben er central i kristendommen. Den vil netop sige til den enkelte, at Gud er der først. Før du vidste af nogen ting at sige, før du selv kunne ødelægge noget eller præstere noget, fik du i barnedåben den gave, at Gud vil være din far, og du må være hans kære barn.”

*Poul Hartling, teolog
og tidl. flygtningehøjkommissær
og dansk statsminister*

“Det hører ...til den menneskelige persons rettigheder, at man kan rejse til et andet land, hvor man håber at opnå bedre levevilkår for sig selv og sin familie. Det er derfor regeringens pligt at modtage de fremmede og, så vidt samfundets almene og sande vel tillader det, imødekomme dem, der ønsker at blive optaget i det pågældende samfund.”

*Pave Johannes den 23.
i rundskrivelse, 1963*

“Mit livs Herre og Mester! Tag dovenskabens og forsagthedens ånd fra mig. Tag også begæret efter magt og den tomme snak fra mig. Giv mig i stedet renhedens, ydmyghedens og kærlighedens Ånd. Giv mig at se mine egne fejl, så jeg ikke dømmer min broder og søster. Du er velsignet i evighed. Amen.”

*Bøn af Efraim Syrereren
(306-373)*

“Om Biblen i dens helhed gælder, at bogstaven dræber, men Ånden gør levende. For den, der kun fordyber sig i de enkelte udsagns mening - uden at føje dem ind i en større sammenhæng - dør Biblens budskab og rammes af opløsning.”

*Hans Martensen,
katolsk biskop*

“I den Kristus-bekendelse, som Paulus citerer i Filipperbrevet, hedder det: Han forringede sig selv, idet han tog en tjeners skikkelse på...” - ikke som midlertidig forklædning, men som fuldstændig, livslang identificering, uden nogen form for tilbagetrækning til en såkaldt sikret eksistens’ privilegier! Jesus blev hele sit liv uden besiddelse og sikkerhed hos dem på bunden.”

*Günter Wallraff,
tysk journalist*

“Det er med troen som med kærligheden. Den lever af at betragte sin genstand. Som den kærlighed er i alvorlig fare, der fra at være umiddelbart optaget af en elskende genstand er gået over til at undersøge sig selv, således er troen i fare hos det menneske, der fra umiddelbart at være optaget af Kristus er begyndt at granske troens varmemegrad hos sig selv.”

*Erik Jensen,
dansk biskop*

Verden kan ændres

OM KLIMATRUSSEL OG HÅB

Ligesom med atomtruslen har klimakrisen så alvorlige konsekvenser, at det næsten ikke er til at bære. Når fremtiden tegner truende, træder der ofte en fortrængning i gang, som kan antage kollektiv karakter. Fortrængning er en del af måden, hvorpå de fleste af os reagerer på alarmerende oplysninger, indtil vi har sundet os.

Fortrængning kan være positiv i den forstand, at den gør os i stand til at indoptage virkeligheden i doser, der ikke destruerer os mentalt. Men fortrængningen kan også blive mere end en overlevelsme-kanisme og årsag til en apati, som hindrer os i afgørende nødvendige handlinger. Hvad angår klimatruslerne, er det snarere den sidste end den første version, vi praktiserer.

Nyere psykologiske studier har påvist, at jo mere information, vi får om klimakrisen, jo mere synes vi at lukke af for denne viden. Ansigt til ansigt med tilværelsens uoverskuelighed ser mange sig som overleve og vil derfor ofte ty til metoder som følelsesmæssig distancering og en manglende agtelse for fortid og fremtid i forsøget på at skabe afstand til erfaringen af det uoverskuelige. Man lever én dag ad gangen, her og nu.

SKAMLØSHEDEN

Det lyder sygt, og det er det også. Som Freud påviste, kan et samfund udvikle sig sygeligt, uden at så mange ved af det. Det samme har mange andre talt om. I mit eget land har de fremmeste – og tidlige – italesættere af det syge ved den vestlige verdens natursyn, en kultur med “vanvidstræk”, været teologerne K.E. Løgstrup og Ole Jensen. Med rette har de gjort opmærksom på den skamløshed, hvormed vi behandler naturen, og hvorledes vi har glemt, at naturen var der før os, at den er noget, som er os givet. Vi er gennem de seneste århundreder kommet til at lide af den fatale misforståelse, at vi tror, vi har ejerskab til naturen i den betydning, at den er vores.

Ikke blot har vi i denne proces afskaffet Gud, men også sansningen af det hellige og det overordentlige har vi tilsidesat. I stedet er kommet troen på rationaliteten, og i nyere tid har det i videste forstand økonomisk tænkende menneske, homo oeconomicus, overtaget styringen.

Denne særlige art har i vores egen samtid overtaget styringen. En art, der kun sanser det, hvis umiddelbare nytte kan erkendes. En art, der er fascineret af data og fakta. Vi har aldrig haft så mange fakta og informationer til vores rådighed som nu, men det har ikke gjort os visere og mere indsigtsfulde. Mennesket er tværtimod næsten blevet sig selv nok.

Helt passende foreslog nogle videnskabsfolk for nogle år siden at navngive en ny epoke, en ny tidsalder, den antropocene, det vil sige med mennesket i centrum. Skæringspunktet skulle være den første atomtest i 1945. Afskaffelsen af opfattelsen af naturen som unik kunne passende symboliseres med den første menneskeskabte mulighed for at ødelægge planeten.

Fortrængningen og den syge indstilling til menneskets rolle over for naturen er ikke de eneste forhold, der kan belyse vores krise. Overalt ser vi en mangel på evne og vilje til at indoptage de resultater, videnskaben i årevis er kommet med. En overdimensioneret tro på, at alting nok skal løse sig i fremtiden, og en tendens til ikke at tage advarsler om store, endnu ikke synlige, farer alvorligt, synes at være yderligere plausible forklaringer på de manglende initiativer indtil nu. Folk, der formulerer den slags advarsler, har altid været anset som dommedagsprofeter eller naive pessimister. Naturligvis kan naivitet ytre sig i overdreven dommedagsstemning, det kender vi fra ikke mindst religiøs fanatisme. Men en apati over for truende farer er mindst lige så naiv.

LIGE-GYLDIGHEDEN

Et sidste forhold skal med. Et forhold, der ofte overses. Vores relativisme, som bærer kimen til nihilismen,

“HVIS VI KOMBINERER REALISME,
HÅB OG KÆRLIGHED, KAN VI ÆNDRE VERDEN.”

Mikkel Wold

det vil sige, at intet gælder – alt er lige-gyldigt. En relativisme, som kommer til udtryk i antagelsen, at virkeligheden er, hvad vi gør den til. Som om tilværelsen var til i kraft af min observation af den. Det sete afhænger ganske rigtigt af øjet, der ser, men det sete er ikke det samme som det setes eksistens. Virkeligheden er til som noget uden for mig, og som eksisterer uafhængigt af mig. Det er en afgørende betingelse for vores selvforståelse.

Vi er rettet mod noget uden for os, som er til uafhængigt af os. Antagelsen af, at virkeligheden kun er til i kraft af det menneskelige, medfører et mentalt snæversyn og en eksistentiel ensomhed, som igen har nihilismen i sit kølvand.

Den tyske filosof Hans Jonas skrev tilbage i 1979, at vi i dag sidder i en nihilisme, i hvilken “den største magt er parret med den største tomhed, og den største kunnen er forenet med den ringeste viden”, og han tilføjer spørgsmålet, om det endnu er muligt at “overhovedet kunne have en etik, der kan tøjle de ekstreme kræfter, vi besidder, uden også at genfinde det helliges kategori”.

Ved at erkende det mentale grundlag for den primitive naturudnyttelse, hvis konsekvenser vi i dag lider under, får vi italesat de tendenser, vi må gøre op med. Hvis håbet skal have et solidt grundlag, må det inddrage et opgør med den mentalitet og det mindset, som har ført os til vores udnyttelseskultur. Et opgør med den hidtidige udnyttelseskultur er nødvendigt. “Et problem kan ikke beskrives og løses med den tænkning, der har skabt det,” sagde Einstein.

VISIONER FOR FREMTIDEN

Så hvad gør vi? Vi husker, at vi kan ændre verden, hvis vi vil. Det må vi aldrig glemme. Der er andre måder at indrette verden på end den nuværende. Vi kan lære af fortiden og af dens mange fejltagelser, for at vi kan udpege noget at det, vi fremover skal undgå. Og vi kan lære af fortidens mange frugtbare erkendelser og af

visdommen, som ligger lige for fødderne af os, hvis vi bare samler den op. På den måde er vi rige. Vi har vænnet os så meget til at se mennesket som udelukkende styret af tilfredsstillelse, at vi har forsømt og ikke så sjældent latterliggjort de afgørende visioner om, hvordan vi skaber en bedre verden.

De visioner ligger der, de er i kendskabet til historien og den visdom, vores forfædre har formidlet. En del af vores fortrængningskultur er som sagt foragten for fortiden. Fortiden minder os påtrængende om noget, vi har mistet.

“Et folk bliver rodløst, hvis det svigter sin arv fra fortiden,” skrev den danske rigsantikvar P.V. Glob. Uden vores rødder går det ikke.

Vi trænger til en genopdagelse af det, der ligger uden for rationalitetens snævre rammer. En genopdagelse af, at mennesket dybest set ikke bliver lykkeligt eller finder mening i behovstilfredsstillelse, men er i stand til at yde noget, der tilsidesætter egne behov og smålig maksimering af mig og mit. Vi har vænnet os til at opfatte mennesket som et homo oeconomicus, derfor er vi gået glip af en afgørende sansning. “Hvad vi mangler, er en teori om, hvorfor nogle mennesker jagter penge og sikkerhed, mens andre vælger at dø for en sag eller give tid og penge for at hjælpe andre,” skriver Fukuyama i sin seneste bog “Identity”.

Vi kan ikke gøre kloden til et paradys, men vi kan administrere den, så der bliver meget mindre lidelse, vi kan deles om ressourcerne og give af vores overskud til dem, der har så meget mindre.

Hvis vi kombinerer realisme, håb og kærlighed, kan vi ændre verden. *Mikkel Wold*

Artiklen er en bearbejdet og forkortet version af et foredrag, Mikkel Wold holdt i 2019 ved en konference i Det Pavelige Videnskabelige Akademi i Vatikanet.